

Schoolondersteuningsprofiel

2024-2028

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van Obs Woutertje Pieterse.

In dit SOP beschrijven wij wat onze mogelijkheden zijn om leerlingen te ondersteunen. We beschrijven de ondersteuning die de school kan bieden, hoe dit georganiseerd is en wat onze ambities zijn. Zo weten ouders, leerlingen, collega-scholen, het samenwerkingsverband en de Inspectie van het Onderwijs vooraf wat ze kunnen verwachten van de school.

Het SOP maakt deel uit van een breder perspectief 'Passend Onderwijs'. Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Binnen passend onderwijs werken scholen samen om dit voor elk kind zo goed mogelijk te bieden. De afspraken over de invulling van de basisondersteuning zijn op het niveau van ons samenwerkingsverband gemaakt (PPO Regio Leiden) en vastgelegd in een ondersteuningsplan.

Dit ondersteuningsplan is door de leer- en ontwikkelspecialist (LOS) op basis van het format van PROOLEiden-Leiderdorp en in samenwerking met de directie tot stand gekomen. Vervolgens is het besproken in het team en de MR, waarna het SOP is vastgesteld.

Het SOP wordt minimaal eens in de vier jaar bijgesteld.

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
Onze school	4
Wie zijn wij?	4
Visie	4
Ondersteuningsstructuur	5
Werken vanuit een kwaliteitskader	5
Werken vanuit Handelingsgericht werken (HGW)	5
Ondersteuningsroute	6
Ondersteuningsmogelijkheden op school	8
De sterke kanten van onze ondersteuning	8
Ondersteuningsmogelijkheden	9
Grenzen aan de ondersteuning	21
Ambities	22

Onze school

Naam school:	Obs Woutertje Pieterse
Schoolbestuur:	PROO Leiden-Leiderdorp www.prooleiden.nl
Samenwerkingsverband:	PPO Regio Leiden www.pporegioleiden.nl

Wie zijn wij?

Obs Woutertje Pieterse is een basisschool voor openbaar onderwijs. Dat betekent dat iedereen welkom is, ongeacht de godsdienstige, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond of nationaliteit. Respect voor de verschillen tussen mensen is de basis van waaruit wij werken. Een openbare school vormt een afspiegeling van de buurt en de maatschappij; de leerlingen op onze school komen in aanraking met verschillende opvattingen, normen en waarden, uitgaande van gelijkwaardigheid.

Onze school is onderdeel van de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden-Leiderdorp (PROOLEiden-Leiderdorp). De stichting telt twintig openbare basisscholen, waaronder achttien reguliere basisscholen en twee scholen voor speciaal onderwijs. PROOLEiden-Leiderdorp ondersteunt de scholen bij de uitvoering van de primaire onderwijs- en bedrijfsvoeringsprocessen.

Visie

In het schoolplan (en in de schoolgids) hebben wij uitgebreid beschreven waar onze school voor staat. Wij verwijzen u daar dan ook graag naar.

Ondersteuningsstructuur

Werken vanuit een kwaliteitskader

Voordat het proces van (extra) ondersteuning toewijzen start, is het belangrijk dat de basiskwaliteit op orde is. Op onze school werken we vanuit een kwaliteitskader (opgesteld binnen onze scholengroep PROOLEiden-Leiderdorp en overeenkomstig met het inspectiekader) om te komen tot kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen op onze school. Met behulp van dit kader kijken wij als school gericht naar ons eigen onderwijs: we gaan na of leerlingen zich veilig en gestimuleerd voelen om te leren, of zij voldoende leren, en/of leerlingen goed les krijgen.

Kwaliteitskader PROO Leiden Leiderdorp			
Onderwijsleerproces, veiligheid en schoolklimaat	Veiligheid en schoolklimaat	Onderwijsresultaten	Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur
<ul style="list-style-type: none">• Aanbod incl. basisvaardigheden• Zicht op ontwikkeling en begeleiding• Pedagogisch-Didactisch handelen• Onderwijstijd	<ul style="list-style-type: none">• Veiligheid• Schoolklimaat	<ul style="list-style-type: none">• Resultaten• Sociale en maatschappelijke competenties	<ul style="list-style-type: none">• Visie, ambities en doelen• Uitvoering en kwaliteitscultuur• Evaluatie, verantwoording en dialoog

Werken vanuit Handelingsgericht werken (HGW)

Om leerlingen optimaal te kunnen ondersteunen brengen wij de vorderingen van leerlingen zorgvuldig in kaart. Door goed zicht te houden op de ontwikkeling van leerlingen, m.b.v. valide methode (on)afhankelijke toetsen/observatie-instrumenten, en deze te vergelijken met de verwachte ontwikkeling, is het mogelijk om (in een later stadium) vast te stellen of een leerling zich naar verwachting ontwikkelt of extra ondersteuning/uitdaging nodig heeft.

Wij werken hierbij handelingsgericht en worden daarbij ondersteund door een collegiaal netwerk met interne en externe deskundigheid.

De zeven hoofdpijlers van handelingsgericht werken (HGW) helpen ons om samen met de betrokkenen de gesignaleerde onderwijs- of ondersteuningsbehoefte van het kind te vertalen naar concrete ondersteuningsmogelijkheden die aansluiten bij de behoefte.

De pijlers van handelingsgericht werken zijn:

- We werken doelgericht
- We sluiten aan bij onderwijs- en opvoedbehoefte van de leerling
- De leerkracht doet ertoe!
- Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving
- We zoeken en benutten positieve factoren van de leerling, onderwijs en opvoeding
- We werken samen: team, leerlingen, ouders
- De werkwijze is systematisch, planmatig en transparant

De school draagt zorg voor goede, passende en goed georganiseerde basis- en extra ondersteuning binnen de school. Voor leerlingen die de extra ondersteuning nodig hebben wordt een plan opgesteld en uitgevoerd in overleg met ouders/verzorgers en samenspraak met LOS. De effecten van de ondersteuningsmogelijkheden worden regelmatig geëvalueerd in de door ons gehanteerde kwaliteitscyclus van handelingsgericht werken.

Binnen de ondersteuning worden vijf ondersteuningsniveaus (ON's) onderscheiden om inzicht te geven in de verschillende maten en vormen van ondersteuning binnen alle vakgebieden. Hierbij wordt de basisondersteuning binnen de school (ON 1 t/m 3), externe ondersteuning (ON 4) en plaatsing van een leerling op S(B)O of in zorg (ON 5) onderscheiden. In dit SOP worden voor alle ontwikkelingsgebieden de verschillende niveaus van zorg beschreven.

Ondersteuningsroute

Als een leerling (tijdelijk) iets nodig heeft om zich beter te kunnen ontwikkelen, wordt dit in bijna alle gevallen als eerste gesignaleerd door de ouders en de leerkracht. Om vervolgens te komen tot de inzet van hulp of ondersteuning, is het van belang dat alle betrokkenen samen nadenken over wat er precies ingezet wordt, op welke wijze dit georganiseerd wordt en hoe we evalueren of dit het kind daadwerkelijk helpt. Binnen het samenwerkingsverband hebben de scholen binnen PROOLEiden afspraken gemaakt over hoe deze ondersteuningsroute, 'het arrangeerproces', er in grote lijnen uitziet. Deze staan hieronder kort beschreven. In het ondersteuningsplan van PPO Leiden staat het volledige arrangeerproces uitgebreid beschreven.

1. Signaleren door de leerkracht en/of ouders

Het signaleren dat een kind gebaat is bij een andere aanpak, bij extra ondersteuning of bij een andere leeromgeving gebeurt door de leerkracht en/of de ouders. Op dat moment start de route van arrangeren op basis van handelingsgericht werken in de klas. Een leraar betreft het kind en zijn ouders tijdig bij het proces: zij werken constructief samen om een oplossing te vinden.

2. Overleg binnen de school

Als de leerkracht, het kind en de ouders gezamenlijk onvoldoende kennis of expertise hebben, wordt er binnen de school overlegd. De Leer- en ontwikkelspecialist (LOS) is voor de leerkracht het aanspreekpunt. De LOS maakt een analyse van de situatie en geeft vervolgens advies over een

mogelijke aanpak. De LOS is, samen met de leerkracht, verantwoordelijk voor professionele dossiervorming. Ouders en het kind worden nauw betrokken in dit traject.

3. Overleg met andere betrokkenen

Indien de leerkracht, ouders en LOS niet tot passende ondersteuning komen, kan de LOS de leden van het ondersteuningsteam (OT) bijeenroepen. Dit zijn, naast de ouders, minimaal de leerkracht van het kind en directeur van de school.

Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van het kind *kunnen* de volgende specialisten worden betrokken:

- onderwijsspecialist samenwerkingsverband PPO Leiden;
- toegangsfunctionaris woonplaats van het kind (CJG of JGT);
- medewerker JGZ (jeugdverpleegkundige of jeugdarts);
- leerplichtconsulent;
- een betrokkene van een beoogde s(b)o-school;
- betrokken zorgaanbieder indien er al jeugdhulp opgestart is.

Het OT kan gezien worden als een collegiaal netwerk dat adviseert op de route naar passende ondersteuning. Het doel van het overleg is om te komen tot een gedragen plan door alle betrokkenen. De LOS stelt een 'groeidocument' op (digitaal leerlingdossier). In het groeidocument worden o.a. de afspraken uit het OT vastgelegd. Onderdeel van dit groeidocument kan het ontwikkelplanperspectief (OPP) zijn. Bij het opstellen van het groeidocument worden ouders betrokken en om hun toestemming gevraagd.

De vervolgstap is afhankelijk van de uitkomst van het arrangeerproces:

4. Hulp binnen de eigen school.

Van het budget dat de school voor basisondersteuning beschikbaar heeft, organiseert zij het betreffende arrangement. Hierbij kan de school, indien nodig, gebruik maken van:

- het expertteam dat op het niveau van het samenwerkingsverband opereert;
- de inzet van zorg of jeugdhulp;
- de inzet van expertise vanuit het speciaal (basis)onderwijs

5. Een passende plek in een andere leeromgeving.

Bij een passende plek in een andere leeromgeving kan het gaan om een plek in een kleinschalige voorziening binnen het samenwerkingsverband of een plek op een andere school.

Wanneer het kind gebaat is bij een plek op een andere school wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd. De Commissie Toelaatbaarheid (TLC) die deze verklaring afgeeft, toetst alleen procedureel (marginaal). Doordat met de betrokkenheid van de onderwijsspecialist en de gezinsspecialist wordt voldaan aan de wettelijke verplichting tot een deskundigenadvies, hoeft er geen aanvullend inhoudelijk oordeel geveld te worden over het voorgenomen arrangement. Het opstellen van een ontwikkelperspectief (OPP) is verplicht bij het overstappen naar een speciale voorziening, omdat het de voorwaarde is om in aanmerking te komen voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het S(B)O.

Evaluatie

Handelingsgericht werken is een cyclische werkwijze, waarin regelmatig geëvalueerd wordt. De evaluatie vindt plaats aan de hand van het groeidocument. De evaluatie wordt cyclisch ingericht, de opbrengsten worden opgenomen in het groeidocument en gebruikt als input voor het (eventueel) vormgeven van een ander- of vervolgarrangement of, indien het een speciale voorziening betreft, het beoordelen van mogelijke terugplaatsing. De LOS is verantwoordelijk voor het organiseren van

de evaluatiemomenten. Als uit de evaluatie blijkt dat het plan niet tegemoetkomt aan wat er nodig is, wordt het bijgesteld.

In de volgende paragraaf vindt u een overzicht van welke de ondersteuningsmogelijkheden onze school kan bieden.

Ondersteuningsmogelijkheden op school

Voor alle kinderen willen we een passend aanbod en ondersteuning bieden. Dat betekent dat we voor elke leerling individueel bepalen of (onderstaande) ondersteuningsmogelijkheden ingezet kunnen worden en effectief en haalbaar zijn. Soms wordt hierdoor afgeweken van onderstaande beschrijving van de vier niveaus.

De sterke kanten van onze ondersteuning

In het samenwerkingsverband waar onze school deel van uitmaakt streven we naar een hoog niveau van basisondersteuning: we streven ernaar dat zoveel mogelijk ondersteuning voor alle leerlingen op de basisschool toegankelijk is.

Dit betekent dat onze school in staat is om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen vast te stellen en vervolgens, in samenwerking met kind en ouders, preventieve of curatieve ondersteuning te arrangeren. De sterke kanten van onze ondersteuning zijn:

Denk aan:

- *Een overdracht tussen peuterspeelzaal/kinderdagverblijf en de school middels een overdrachtsformulier.*
- *We werken gedifferentieerd in niveaus en kunnen zo beter inspelen op ontwikkelingsverschillen en onderwijsbehoeften.*
- *We werken met specialisten zowel intern (bijv. plusonderwijs, gedrag) als extern (bijv. motoriek).*
- *Binnen onze school werken professionals die samen verantwoordelijk zijn voor en vorm geven aan het onderwijs. Hierbij wordt samengewerkt met alle betrokkenen die verbonden zijn aan de school.*
- *Kind-ouder-leerkrachtgesprekken (LOL-gesprekken), Snappet-, voortgangs- en kindgesprekken*
- *Wij monitoren de kwaliteit van ons onderwijs op pedagogisch en didactisch gebied, zowel intern (bijv. analyse resultaten, klassenbezoeken, gesprekkencyclus en evaluatie jaardoelen) als extern (bijv. bovenschoolse kwaliteitsgesprekken, tevredenheidsonderzoeken).*

Ondersteuningsmogelijkheden

Rekenen	
Aanvullende documentatie: <i>groepsplannen, handelingsplannen, protocol dyscalculie</i>	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	SLO rekendoelen (groep 1 en 2), WIG (groep 3) Snappet WIG (4 t/m 8) Met sprongen vooruit
Signalering en monitoring	Observaties tijdens de les, methodetoetsen, Snappet en LIB. Leerkrachten vullen naar aanleiding van de rekenles in de groepsplanning in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.
Interventies en voorzieningen	Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode, het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie, de kwaliteit van de instructie, het klassenmanagement en hanteren van een leerlingvolgsysteem. Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling van getalbegrip en automatiseren. Tijdens de les observeren de leerkrachten welke leerlingen het lesdoel niet behaald hebben en nemen dit op in de groepsplanning.
Expertise	Collegiaal overleg Protocol Dyscalculie: niveau 1 (groen)
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Met behulp van het groepsplan wordt tijdens de instructielessen geobserveerd welke leerlingen behoefte hebben aan verlengde en verdiepte instructie en voor welke doelen. Op deze manier hebben elke les andere leerlingen een verlengde of verdiepte instructie.
Signalering en monitoring	Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Het onderwijsaanbod afstemmen op de specifieke onderwijsbehoefte om de reguliere doelen te behalen.
Interventies en voorzieningen	Extra ondersteuning in de klas door middel van verlengde en verdiepte instructies. Inzet van leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL-gesprekken).
Expertise	Collegiaal overleg Protocol Dyscalculie: niveau 2 (geel)

ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Door middel van observaties tijdens de instructies en met behulp van de blokevaluatie, na het doorlopen van het cyclisch proces, en ingezette interventies behaalt de leerling de doelen onvoldoende of bieden de doelen onvoldoende uitdaging.
Signalering en monitoring	Na analyse en conclusie van een didactisch rekenonderzoek worden doelgerichte interventies gepland in een individueel handlingsplan en uitgevoerd.
Interventies en voorzieningen	Inzet pluswerk en Levelwerk, inzet leerkrachtondersteuner, inzet ambulante leerkracht (begeleiding), inzet externe specialist (onder voorbehoud). Leerlingbespreking met LOS. Gesprek met ouders (LOL-gesprekken, voortgangsgesprekken). Leerkracht en LOS.
Expertise	Collegiaal overleg, externe specialist (onder voorbehoud)
Protocol Dyscalculie: niveau 3 (oranje)	
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Pluswerk, Levelwerk, remediërende materialen, methoden
Signalering en monitoring	De evaluatie van het handlingsplan wijst op observaties van de leerkracht en toetsing die niet leiden tot de verwachte en gewenste groei en ontwikkeling. Leerling heeft meerdere doelen. Dit kan te wijten zijn aan onderliggende hiaten, cognitieve problematieken en/of andere ondersteuningsbehoeften
Interventies en voorzieningen	Doelgerichte interventies worden ingepland en uitgevoerd. De interventies kunnen afwijken van de reguliere doelen en het reguliere groepsaanbod. Te denken valt aan het opstarten van het groeidocument en mogelijk OPP. Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	Collegiaal overleg, onderwijsspecialist PPO, interne specialist, externe specialist (onder voorbehoud)
Protocol Dyscalculie: niveau 4 (rood)	

Lezen	
Aanvullende documentatie: <i>groepsplannen, handelingsplannen, protocol dyslexie</i>	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	SLO taaldoelen (groep 1 en 2), VLL (groep 3), Karakter en Nieuwsbegrip (groep 4 t/m 8). Oefenmap DMT. Map fonemisch bewustzijn 1/2
Signalering en monitoring	Observaties tijdens de les, methodetoetsen, Snappet en LIB. Dyslectie-screening groep 2 Leerkrachten vullen naar aanleiding van de leesles in de groepsplanning in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.
Interventies en voorzieningen	Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode, het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie, de kwaliteit van de instructie, het klassenmanagement en hanteren van een leerlingvolgsysteem. Tijdens instructielessen is er aandacht voor het lesdoel. Tijdens de les observeren we welke leerlingen het lesdoel niet behaald hebben en nemen dit op in de groepsplanning.
Expertise	Collegiaal overleg Protocol dyslectie niveau 1 (groen)
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Met behulp van het groepsplan wordt tijdens de instructielessen geobserveerd welke leerlingen behoefte hebben aan verlengde en verdiepte instructie en voor welke doelen. Op deze manier hebben elke les andere leerlingen een verlengde of verdiepte instructie. Oefenmap DMT, Taalzee
Signalering en monitoring	Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Het onderwijsaanbod afstemmen op de specifieke onderwijsbehoefte om de reguliere doelen te behalen.
Interventies en voorzieningen	Extra ondersteuning in de klas door middel van verlengde en verdiepte instructies. Inzet van leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL-gesprekken)
Expertise	Collegiaal overleg Protocol Dyslectie: niveau 2 (geel)
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Door middel van observaties tijdens de instructielessen en met behulp van evaluaties, na het doorlopen van het cyclisch proces, en ingezette interventies behaalt de leerling de doelen onvoldoende of bieden de doelen onvoldoende uitdaging. Bouw, oefenmap DMT
Signalering en monitoring	Na analyse en conclusie van een didactisch onderzoek (bijv. AVI, DMT) worden doelgerichte interventies gepland in een individueel handelingsplan en uitgevoerd. Leerlingbespreking met LOS.

Interventies en voorzieningen	Inzet pluswerk en Levelwerk, inzet leerkrachtondersteuner, inzet ambulante leerkracht (begeleiding), inzet externe specialist (onder voorbehoud). Gesprek met ouders (LOL- en voortgangsgesprekken). Leerkracht en LOS
Expertise	Collegiaal overleg, externe specialist (onder voorbehoud) Protocol Dyslectie: niveau 3 (oranje)
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Pluswerk en Levelwerk, remediërende materialen, methoden
Signalering en monitoring	De evaluatie van het handelingsplan wijst op observaties van de leerkracht en toetsing die niet leiden tot de verwachte en gewenste groei en ontwikkeling. Leerling heeft meerdere doelen. Dit kan te wijten zijn aan onderliggende hiaten, cognitieve problematieken en/of andere ondersteuningsbehoeften
Interventies en voorzieningen	Doelgerichte interventies worden ingepland en uitgevoerd. De interventies kunnen afwijken van de reguliere doelen en het reguliere groepsaanbod. Te denken valt aan het opstarten van het groeidocument en mogelijk OPP. Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	Collegiaal overleg, onderwijsspecialist PPO, interne specialist, externe specialist (onder voorbehoud) Protocol Dyslectie: niveau 4 (rood)

Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag Aanvullende documentatie: veiligheidsplan, gedragsprotocol, groepsplan, handelingsplan	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	Wij zijn een KiVa school. In de groepen worden de lessen uit de methode gegeven en aangepast aan de situaties die zich voordoen in de groep.
Signalering en monitoring	Leerlingen uit de midden en bovenbouw vullen jaarlijks tweemaal de KiVa monitor in om hun welbevinden te meten en de sociale relaties binnen de groep in beeld te brengen. Kindgesprekken
Interventies en voorzieningen	Leerkrachten maken op basis van de rapportage een analyse en verwerken deze en de interventies in het groepsplan. Klassenvergadering/ klassengesprekken
Expertise	KiVa werkgroep, collegiaal overleg

ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	KiVa methodiek
Signalering en monitoring	Zie ON 1
Interventies en voorzieningen	Steungroep-aanpak Inzet gedragsspecialist, inzet LOS, collegiaal overleg Gesprek met ouders (LOL-gesprekken)
Expertise	Intern
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Bij leerlingen met een beperkt sociaal probleem waarbij er geen sprake is van GZ-problematiek kan er kortdurende begeleiding ingezet worden op school.
Signalering en monitoring	Observaties in de groep, KiVa monitor, kindgesprekken, evaluaties ingezette interventies. Individueel handelingsplan.
Interventies en voorzieningen	Inzet gedragsspecialist, leerlingbespreking met LOS, collegiaal overleg, inzet onderwijsspecialist PPO, overleg JGT/GGD Gesprek met ouders (LOL- en voortgangsgesprekken). Leerkracht en LOS
Expertise	Intern en extern (1801, KiVa, AED, enz.)
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Bij leerlingen met een beperkt sociaal probleem waarbij er geen sprake is van GZ-problematiek kan er begeleiding ingezet worden op school. Organiseren OT met specialisten.
Signalering en monitoring	Observaties in de groep, KiVa monitor, kindgesprekken, evaluaties ingezette interventies. Individueel handelingsplan. Constateren handelingsverlegenheid.
Interventies en voorzieningen	Opstarten groeidocument en mogelijk OPP. Voeren van OT's. Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	Intern en extern (1801: advies en eventueel begeleidingstraject), KiVa, AED, expertise S(B)O (bijv. cluster 4).

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn Aanvullende documentatie: protocol plusonderwijs (under construction)	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	Binnen de methoden die worden gebruikt worden de aanpassingen gedaan die de methoden geven als suggestie voor leerlingen die meer aankunnen. Snappet biedt de mogelijkheid om meer met eigen (individuele) leerlijnen te werken. In alle groepen vindt differentiatie plaats op drie niveaus op de gebieden taal, rekenen, spelling en begrijpend lezen.
Signalering en monitoring	Vanuit methode (on)afhankelijke toetsen, NSCCT en observaties. Signaleringslijst ontwikkelingsvoorsprong. Intakelijst en gesprek ouders (instroomleerlingen).
Interventies en voorzieningen	Specifieke behoeften in kaart brengen en bepalen wie nodig is/ zijn om in deze behoeften te voorzien. Groepsplan: planning en evaluatie. Kieskast, Snappet
Expertise	
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Pluswerk, Levelwerk, compacten van methode-aanbod
Signalering en monitoring	Zie ON 1
Interventies en voorzieningen	Pluswerk en Levelwerk binnen het klassenmanagement. Groepsplan: planning en evaluatie. Gesprek met ouders: LOL-gesprekken, voortgangsgesprekken
Expertise	Collegiaal overleg (Hb-specialist)
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Voor alle groepen is er de plusklas. De criteria voor deelname aan de plusklas zijn vastgelegd in het protocol plusonderwijs. De doelgroep is zo duidelijk bepaald.
Signalering en monitoring	Observatie/ evaluatie door de Hb-specialist en leerkracht
Interventies en voorzieningen	Specifiek aanbod plusklas: planning en evaluatie (leerkracht en Hb-specialist) Leerlingbespreking LOS. Gesprek met ouders (LOL- en voortgangsgesprekken). Leerkracht en LOS
Expertise	Collegiaal overleg, Hb-specialist

ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie bovenstaande. Specifiek intern en extern aanbod in plan van aanpak opnemen.
Signalering en monitoring	Zie On 1. Evaluatie plan van aanpak en interventies bepalen.
Interventies en voorzieningen	Extern: LOP, pre-gymnasium, inzet (vak)specialisten Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	PPO, AED, Voortgezet onderwijs, (vak)specialist, onderzoeksbureau
Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met taal-spraakproblemen	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag. Observatie door leerkracht. Screening door logopedie.
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Op basis van specifieke behoefte van de leerling
Signalering en monitoring	Leerkracht, LOS ism logopedist en ouders
Interventies en voorzieningen	Specifieke behoeften in kaart brengen en bepalen wie nodig is/ zijn om in deze behoeften te voorzien. Inzet Leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL-gesprekken)
Expertise	Advies van logopedie
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON2
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Gesprek met ouders (LOL- en voortgangsgesprekken). LOS en leerkracht
Expertise	Samenwerking met Auris (consultatie en advies)

ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON2
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	<i>Wij werken samen met Auris voor ondersteuning en advies. Indien een leerling daarvoor in aanmerking komt kunnen zij een onderwijsarrangement krijgen.</i>

Ondersteuningsmogelijkheden voor anders-/meertalige leerlingen Aanvullende documentatie: groepsplannen, handelingsplannen, documentatie specialist	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	Mogelijkheden binnen de reguliere methoden evt. met behulp van vertaling (telefoon). Spreekbeeld (groepen 1/2 en 3), Weerwoord (groep 4 t/m 8)
Signalering en monitoring	Intakegesprek, observaties, toetsen
Interventies en voorzieningen	Verlengde instructie vanuit het klassenmanagement
Expertise	Afgestemd op behoefte van het kind/ hulpvraag vanuit school O.a. expertisecentrum ITK
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1 Ondersteunende materialen en documentatie vanuit expertisecentrum ITK op sharepoint
Signalering en monitoring	Zie ON1
Interventies en voorzieningen	Specifieke behoeften in kaart brengen en bepalen wie nodig is/ zijn om in deze behoeften te voorzien. Inzet Leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL-gesprekken)
Expertise	Afgestemd op behoefte van het kind/ hulpvraag vanuit school O.a. expertisecentrum ITK

ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1
Signalering en monitoring	Observatie en evaluatie door leerkracht en specialist (bijv. Vliegende Brigade)
Interventies en voorzieningen	Gesprek met ouders (LOL- en voortgangsgesprekken). LOS en leerkracht
Expertise	Afgestemd op behoefte van het kind/ hulpvraag vanuit school. Binnen Leiden zijn er o.a. het expertisecentrum van de ITK's en de Vliegende Brigade die wij kunnen vragen voor advies en consultatie. AED (begeleiding leerkrachten), begeleiding leerlingen door externe partij
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ Methodiek	Zie ON1
Signalering en monitoring	Zie ON1
Interventies en voorzieningen	Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	Afgestemd op behoefte van het kind/ hulpvraag vanuit school. <i>Binnen Leiden zijn er het expertisecentrum van de ITK's en de Vliegende Brigade die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.</i>

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met fysieke of motorische problemen	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag. Observatie door leerkracht Motorisch ontwikkelingsmateriaal (groep 1/2 en 3), Schrijfdans (groepen 1/2 en 3), Pennenstreken (schrijven, groepen 3 t/m 8)
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1 Op basis van behoefte van de leerling en advies van specialist
Signalering en monitoring	Observaties door (vak)leerkrachten Observatie door kinderfysiotherapeut
Interventies en voorzieningen	Specifieke behoeften in kaart brengen en bepalen wie nodig is/ zijn om in deze behoeften te voorzien. Inzet Leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL-gesprekken)

Expertise	Er is voor de groepen 5 t/m 8 een lift aanwezig, voor motorisch beperkte leerlingen kan het onderwijs op de bovenverdiepingen georganiseerd worden. Kinderfysiotherapeut (advies en observatie) Indien al betrokken: specialist
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1 en ON2
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Zie ON2 Behandeling door kinderfysiotherapeut Binnen de school beschikbare hulpmiddelen Gesprek met ouders (LOL- en voortgangsgesprekken). Leerkracht en LOS
Expertise	Kinderfysiotherapie
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1 en ON2
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Zie ON2 Op basis van verkregen arrangement bijv. aangepast meubilair of ander specifiek materiaal Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	Binnen PPO Leiden zijn expertteams die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met een auditieve of visuele functiebeperking	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag. Vergrotingen en/of auditieve aanpassingen reguliere methoden Observatie door leerkracht en/of specialist
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1 Op basis van behoefte van de leerling en advies van specialist
Signalering en monitoring	Leerkracht, LOS, ouders
Interventies en voorzieningen	Specifieke behoeften in kaart brengen en bepalen wie nodig is/ zijn om in deze behoeften te voorzien. Binnen klassenmanagement: individuele aandacht Leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL-gesprekken)
Expertise	Indien al betrokken: specialist
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1 en ON2
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Specifieke behoeften in kaart brengen en bepalen wie nodig is/ zijn om in deze behoeften te voorzien. Handelingsplan gericht op de specifiek te behalen doelen eventueel m.b.v. een verkregen arrangement en/of financiële middelen Leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL- en voortgangsgesprekken). Leerkracht en LOS
Expertise	Onderwijsspecialist PPO, AED Samenwerking met Auris en Visio (consultatie en advies)
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON1 en ON2 Vanuit expertise aangereikte adviezen en materialen
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Zie ON2 Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen)
Expertise	Wij maken gebruik van de externe expertise van diverse instanties zoals Auris en Visio en PPO Leiden.

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met medische problemen Aanvullende documentatie: Veiligheidsplan, protocol medisch handelen, handboek GGD	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag. Hanteren van protocol medisch handelen (toedienen medicijnen), protocol GGD (bij ziekten) en veiligheidsprotocol.
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Vanuit de genoemde protocollen.
Signalering en monitoring	Intake bij start op de school, overleg tussen leerkracht, LOS en ouders
Interventies en voorzieningen	Specifieke behoeften in kaart brengen en bepalen wie nodig is/ zijn om in deze behoeften te voorzien. Leerkrachtondersteuner Gesprek met ouders (LOL-gesprekken)
Expertise	Eventueel al betrokken specialisten
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON2
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Gesprek met ouders (LOL-en voortgangsgesprekken). Leerkracht LOS
Expertise	Zie ON2
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Zie ON2
Signalering en monitoring	Zie ON2
Interventies en voorzieningen	Ondersteuningsteam (leerkracht, LOS, ouders, externen) <i>Wij hebben geen bijzondere voorzieningen. In overleg met externen en ouders kunnen er eventueel materialen worden geleend of aangeschaft. Denk hierbij aan meubilair. Bijvoorbeeld aan een aangepaste tafel of stoel.</i>
Expertise	<i>Wij zijn voorzichtig met omgang met medisch handelen en toedienen medicatie. We zijn daar niet voor opgeleid en hebben ook geen expertise op dat gebied binnen de school. Binnen PPO Leiden zijn expertteams die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.</i>

Grenzen aan de ondersteuning

Wij doen ons best om zoveel mogelijk onderwijs en ondersteuning op maat te bieden. Desondanks zijn er grenzen aan de ondersteuning die wij kinderen op onze school kunnen bieden. Doorgaans gaat het hierbij om leerlingen die door hun onderwijsbehoefte aangewezen zijn op onderwijs in bijvoorbeeld kleinere klassen, in de lessen dagelijks individuele begeleiding nodig hebben of baat hebben bij een andere onderwijsvorm.

Als een leerling meer of andere ondersteuning nodig heeft dan onze school kan bieden, dan wordt er samen met ouders gezocht naar een passende plek op een andere reguliere school of school voor speciaal (basis)onderwijs. Het samenwerkingsverband PPO Regio Leiden ondersteunt indien nodig bij het vinden van een passende school die de juiste ondersteuning kan bieden.

We kijken naar ieder individueel kind; per leerling en per situatie wordt zorgvuldig gekeken of de school een passende onderwijsplek kan bieden. Er wordt gekeken naar wat de school kan bieden, kan ontwikkelen en/of in huis kan halen. De volgende factoren bepalen de grenzen aan de ondersteuning van de school:

Denk aan:

- *Veiligheid/welbevinden van de leerling zelf, medeleerlingen, leerkracht en anderen. Wij vinden het belangrijk dat de leerling geen gevaar vormt voor zichzelf en/of anderen en het welzijn en de voortgang van andere leerlingen niet verstoort. De veiligheid van de groep als geheel staat voorop. Zie veiligheidsplan (gedragsprotocol).*
- *Mate van zelfredzaamheid
In een groep van ± 28 leerlingen is voortdurende individuele begeleiding niet mogelijk. Het is daarom belangrijk dat de leerling in een groep zelfstandig kan functioneren.*
- *Zindelijkheid
Elk kind moet zindelijk zijn, tenzij er sprake is van een medische indicatie. In het laatste geval overleggen we met ouders over de mogelijkheden.*
- *Mate van leerbaarheid
Wanneer een leerling op meerdere vakgebieden een eigen ontwikkelingslijn volgt, gecombineerd met een specifieke behoefte voor pedagogische ondersteuning vanwege sociaal-emotionele problematiek, dan kunnen wij als school niet altijd voldoende bijdragen aan een voor de leerling optimale ontwikkeling.*
- *Mate van fysieke en/of medische verzorging
Leerkrachten hebben niet altijd voldoende kennis, vaardigheden en/of tijd om leerlingen te ondersteunen bij specifieke medische handelingen of fysieke verzorging. Zie verder het protocol 'Medische handelingen'. In het gebouw waar de groepen 5 t/m 8 zitten is een lift aanwezig.*
- *Kwaliteit en kwantiteit van het onderwijs dat mogelijk is
Soms is de samenstelling van de groep zodanig complex is (pedagogisch en/of didactisch) dat een leerling met specifieke onderwijsbehoeften daar geen passende plek vindt. Het waarborgen van een veilig en prettig leerklimaat voor alle leerlingen staat voorop; het kan daardoor zijn dat het belang van de groep voor het individuele belang gaat.*

Daarnaast wordt ook gekeken naar de verhouding tussen zorg enerzijds en onderwijs anderzijds. Wanneer leerlingen in verhouding meer behoefte hebben aan een aanpak waar

niet het onderwijs, maar de aanpak van gedrag of gezondheid voorop staat, kan een andere onderwijsplek meer passend zijn voor de leerling.

- *Benodigde materiële ondersteuning/hulpmiddelen
Bij sommige kinderen met auditieve, visuele of lichamelijke beperkingen kan de school onvoldoende toegerust zijn om hen te ondersteunen. Er kunnen specifieke materiële ondersteuning/hulpmiddelen nodig zijn die de school niet ter beschikking heeft.*
- *Vertrouwensband school en thuis
Soms kan de vertrouwensband tussen school en thuis dusdanig verstoord zijn, dat dit de ontwikkeling van het kind in de weg zit en het kind beter tot zijn/haar recht komt op een andere school.*

Ambities

Wij zijn een dynamische school. Op onderwijskundig- en op organisatorisch gebied blijven wij ons ontwikkelen. We kijken naar de eigen ontwikkelingen en behoeften van de school en om ons heen: op andere scholen binnen de stichting en het samenwerkingsverband. Wat past er bij ons en waar voelen wij ons prettig bij?

Voor de komende vier jaar hebben wij een aantal ambities:

Denk aan:

- *Specialisten op de verschillende vakgebieden; o.a. rekenen, taal, lezen.*
- *De zorgstructuur is voor de medewerkers en de ouders transparant en duidelijk.*
- *Taken en verantwoordelijkheden van leerkrachten, LOS, directie en ouders op het gebied van ondersteuning van leerlingen zijn duidelijk en transparant.*
- *HGW: ouderbetrokkenheid vergroten*
- *Analyse van het rekenonderwijs en bepalen van een passende methode*
- *Protocollen bijwerken; dyslexie, dyscalculie, protocol voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn/met een ontwikkelvoorsprong, sociale veiligheid, enz.*
- *Beredeneerd aanbod voor groep 1 en 2 helder neerzetten.*
- *KiVa borgen in en verdiepen binnen ons onderwijs*
- *Implementeren van een instrument SEO voor de groepen 1/2*
- *HGW: Passend maken van ons onderwijs aan de behoeften van de populatie van de school.*
O.a.:
 - *Basisaanbod*
 - *Beredeneerd aanbod groepen 1/2*
 - *Plusonderwijs*
 - *Aanbod anderstaligen*
- *Daar waar bovenstaande ambities scholing vraagt (team, groep of individueel), wordt deze georganiseerd en/of mogelijk gemaakt.*